

ॐ
संस्कृतभारती-तेलङ्गाणा
पत्रालयद्वारा संस्कृतम्
Instructions List

समय: – घण्टात्रयम्
पूर्णाङ्काः – 100

दिनम् - रविवारः
रविवारः २७-०२-२०२२

Instruction

- The candidate will have to write the following on the **First page** of the answer script.
 - **Name of Your Exam** you are writing in Center place of Page (Example: प्रवेशः, परिचयः, ...etc).
 - **Your Name** in Bold Letters
 - **Your Registration Number** (Given in your Hall ticket)
 - Your **Mobile Number**
- In subsequent pages of answer script, please write **Page Number** and **Your Registration Number**
Note: Back to back page number is necessary
Example 1/5, 2/5, 3/5, 4/5, 5/5
- After Writing your exam please send your answer paper to the following address either by speed post or registered post. The answer script should not be sent by ordinary post.
To:
Sanskrita Bharati,
176/1, Brahma Vidya Kuteer,
Beside Golden Temple, Sri Ram Nagar Colony;
Secretariat Colony,
Gurukul Lane, Manikonda;
Hyderabad, Telangana State.
Pincode-500089.
Phone Number: 8332834852
- Post can be sent as speed/Register post or courier through any postal services or through any other medium. Just you have to ensure that your answer sheet reaches our office by Tuesday (i.e, 01/03/2022).
- Individuals must track their dispatch particulars. . It is the responsibility of participants themselves to track whether their answer sheet reached our office or not.
- Acknowledgement link (sbtelangana.in/ack) will be activated on 08/03/2022. Before this time period please don't ask for any acknowledgement or confirmation of receipt of your answer scripts..

संस्कृतभारती, तेलङ्गाणा

पत्रालयद्वारा संस्कृतम् - फिब्रवरी २०२२

कोविदः - प्रश्नपत्रम्

समयः - घन्टात्रयम्

पूर्णाङ्काः - १००

I. अ. समस्तपदं लिखित्वा समासनाम लिखत । (पञ्चानाम्) (५ x १ = ५) 5

1. अयोध्या इति नगरी
2. गुरुः एव देवः
3. माता च पिता च
4. शक्तिम् अनतिक्रम्य
5. न धर्मः
6. संशयम् आपन्नः
7. चतुर्णां वेदानां समाहारः

आ. अधः निर्दिष्टानां पदानां विग्रहवाक्यानि लिखत । (पञ्चानाम्) (५ x १ = ५) 5

1. भयङ्करः
2. सन्मित्रम्
3. काव्यकुशलः
4. लम्बोदरः
5. मेघश्यामः
6. पितृसमः
7. अनिद्रः

इ. विग्रहवाक्यं लिखित्वा समासप्रभेदं निर्दिशत । (पञ्चानाम्) (५ x २ = १०) 10

1. शुक्लीकृत्य
2. त्रिभुवने
3. अक्षशौण्डः
4. काकोलूकम्
5. त्रिपादी
6. चन्द्रमौलिः
7. कुसुमहस्ताः (स्त्री)

II. अ. अधः निर्दिष्टानां तद्वितान्तानां विग्रहवाक्यानि लिखत । (पञ्चानाम्) (५ x १ = ५) 5

1. पार्थः
2. वैनतेयः
3. स्वस्त्रीयः
4. जानकी
5. मधुरता
6. ऐन्द्रः
7. बलवान्

आ. णिजन्तस्य प्रयोगं कृत्वा द्वितीयं वाक्यं पूरयत ।

(५ x १ = ५) 5

1. घटः भूतले तिष्ठति । सा घटं भूतले ----- ।
2. सेवकः वस्तूनि आनयति । स्वामी सेवकेन वस्तूनि----- ।
3. विनोदकणिकां श्रुत्वा सर्वे हसन्ति । नागेशः विनोदकणिकां ----- सर्वान् हासयति ।
4. जनाः तरितुम् उद्युक्ताः । नाविकः जनान् ----- उद्युक्तः ।
5. उमेशः पुस्तकं ददाति । पिता उमेशेन पुस्तकं ----- ।

इ. यथोदाहरणं निर्दिष्टलिङ्गेषु तरप् प्रत्ययान्तं तमप् प्रत्ययान्तं च लिखत ।

(५ x १ =५) 5

उदा - सरल (स्त्री.) - सरलतरा , सरलतमा

1. कठिन (नपुं.) - ----- , -----
2. ह्रस्व (पुं.) - ----- , -----
3. क्लिष्ट (स्त्री.) - ----- , -----
4. दीर्घ (पुं.) - ----- , -----
5. मृदु (स्त्री.) - ----- , -----

ई. उदाहरणानुसारं द्वितीयं तृतीयं पदं च लिखत ।

(५ x १ = ५) 5

उदा – पिपठिषति – पिपठिषा – पिपठिषुः

1. तितीर्षति - ----- - -----
2. जिगीषति - ----- - -----
3. जिगमिषति - ----- - -----
4. ईप्सति - ----- - -----
5. विवक्षति - ----- - -----

III. अ. द्वयोः पदविभागं कृत्वा अन्वयार्थं (स्वभाषया)लिखित्वा तात्पर्यं संस्कृतेन लिखत । (२x५=१०)10

1. इत्थं व्रतं धारयतः प्रजार्थं समं महिष्या महनीयकीर्तेः ।
सप्त व्यतीयुस्त्रिगुणानि तस्य दिनानि दीनोद्धरणोचितस्य ॥
2. स त्वं निवर्तस्व विहाय लज्जां गुरोर्भवान् दर्शितशिष्यभक्तिः ।
शस्त्रेण रक्ष्यं यदशक्यरक्षं न तद्यशः शस्त्रभूतां क्षिणोति ॥
3. एकातपत्रं जगतः प्रभुत्वं नवं वयः कान्तमिदं वपुश्च ।
अल्पस्य हेतोर्बहु हातुमिच्छन्विचारमूढः प्रतिभासि मे त्वम् ॥

आ. द्वयोः पदविभागं कृत्वा अन्वयरचनां च लिखत । (२ x ५ = १०) 10

1. यदचेतनोऽपि पादैः स्पृष्टः प्रज्वलति सवितुरिनकान्तः ।
तत्तेजस्वी पुरुषः परकृतनिकृतिं कथं सहते ॥
2. गङ्गा पापं शशी तापं दैन्यं कल्पतरुस्तथा ।
पापं तापं च दैन्यं च घ्नन्ति सन्तो महाशयाः ॥
3. मरणं प्रकृतिः शरीरिणां विकृतिर्जीवितमुच्यते बुधैः ।
क्षणमप्यवतिष्ठते श्वसन् यदि जन्तुर्ननु लाभवानसौ ॥

IV. अ. अधः दत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतेन लिखत । (पञ्चानाम्) (५ x १ = ५) 5

1. सप्तर्षयः पूजायै स्वयम् आगत्य कानि नयन्ति ?
2. नैषधीयचरितं केन लिखितम् ?
3. यास्कस्य निघण्टोः नाम किम् ?
4. संस्कृतसाहित्यस्य आदिकविः कः ?
5. चम्पूकाव्यस्य लक्षणं किम् ?
6. हितोपदेशः इति कथाग्रन्थः केन लिखितः ?

आ. अधः प्रदत्तेषु पञ्चानां कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृतेन लिखत ।

(५ x १= ५) 5

1. यदि त्वं त्यजसि तर्हि भवता प्रार्थितमुपकारम् अहं करोमि ।
2. हे! कल्याणि! वीरपुत्रं प्राप्नुहि ।
3. एतस्मिन् विषये त्वया सह अधिकं वक्तुं न इच्छामि ।
4. मां बन्धुं सः नलः एकः एव समर्थः ।
5. इयं पार्वती हरस्य अर्धाङ्गिनी भविष्यति ।
6. मन्मथं विना अहं कथं जीवामि ?
7. यदा प्रत्यक्षम् एव आवां स्वः, तदा नामकथनस्य किं प्रयोजनम्?

इ. अधः दत्तानां पदविवरणं लिखत । (षण्णाम्)

(६ x १ = ६) 6

1. धुरि
2. तस्याः
3. आरात्
4. महिष्या
5. पदानि
6. गौरीगुरोः
7. ऐच्छत्
8. त्वम्

ई. संस्कृतपुस्तकानां प्रेषणाय संस्कृतभारत्याः कार्यालयप्रमुखं प्रति संस्कृतेन आवेदनपत्रं लिखत ।

अथवा

(४) 4

संस्कृतकार्यालये संस्कृतसेवार्थं प्रार्थनापत्रं संस्कृतेन लिखत ।

V. अ. गुरुलघुचिह्नानि अङ्कयित्वा गणनाम लिखत । (पञ्चानाम्)

(५ x १= ५) 5

1. सामान्यः
2. ननान्दा
3. आरुह्य
4. कर्तरी
5. लेखनी
6. अटति
7. यमुना

आ. गुरुलघुचिह्नानि अङ्कयित्वा छन्दसः नाम लिखत ।

(१ x ३ = ३) 3

कायेन वाचा मनसेन्द्रियैर्वा

इ. अत्र द्वयोः कः अलङ्कारः? तस्य कारणं किम् इति स्वभाषया विवृणुत ।

(२ x ३ = ६) 6

1. पुण्यसूत्रम् अवलम्ब्य जीव । 2. माधवं सेवते लोकः ।

3. कृष्णः मेघवत् सुन्दरः ।

ई. अधः प्रदत्तान् अंशान् उपयुज्य आरोग्यस्य विषये संस्कृतेन प्रबन्धं (दशवाक्यैः) रचयत । (६) 6

(आरोग्यस्य महत्त्वम् , आरोग्यं दैहिकं मानसिकम् आध्यात्मिकं च , आरोग्यं भोजनाधीनम् , भगवद्गीतायाः वचनानि , चिकित्सा , जल-वायु-नैर्मल्यम् , आरोग्यरक्षणात् देशाभिवृद्धिः

=====

शुभम्

पठामि संस्कृतं नित्यम्

वदामि संस्कृतं सदा